

Zaudējumu atlīdzības pieprasīšana no likumpārkāpēja - Anglija un Velsa

Kā es varu tiesvedības (kriminālprocesa) ietvaros pieprasīt zaudējumu atlīdzību vai cita veida kompensāciju/atlīdzību no noziedzīgā nodarījuma izdarītāja? Kam jāadresē šāds pieprasījums?

Saskaņā ar likumu zaudējumu atlīdzība ir kompensācija, parasti naudā, ko izmaksā personai, lai atlīdzinātu zaudējumus vai kaitējumu. Šādi prasības pieteikumi parasti tiek iesniegti civiltiesās un nav saistīti ar noziedzīgo nodarījumu vai noziedzīgā nodarījuma izdarītāju. Taču jūs varat pieteikt kompensāciju, ja esat cietis vardarbīgā noziegumā — tā būtu kompensācija par noziedzīga nodarījuma rezultātā nodarītu kaitējumu, kas atšķiras no kompensācijas pieprasīšanas saskaņā ar civiltiesību delikta tiesībām.

Tiesas var izdot kompensācijas rīkojumus, lai uzdotu noziedzīgā nodarījuma izdarītājam izmaksāt cietušajam finansiālu kompensāciju, galvenokārt saistībā ar personisku aizskārumu, zaudējumiem vai kaitējumu. Valdība uzskata, ka ir svarīgi, lai noziedzīgā nodarījuma izdarītāji atlīdzina par izdarītajiem noziegumiem, un pēdējos gados šo režīmu stiprina tiesām uzliktais pienākums attiecīgos gadījumos izvērtēt kompensācijas rīkojuma izdošanu un kompensācijām piemērotā 5000 £ limita atcelšana miertiesās attiecībā uz noziedzīgā nodarījuma izdarītājiem, kuri sasnieguši 18 gadu vecumu. Tiesības izdot kompensācijas rīkojumu nozīmē, ka kaitējuma atlīdzināšanas nolūkā tiesa var uzdot izmaksāt kompensāciju atbilstoši noziedzīgā nodarījuma izdarītāja rīcībā esošajiem līdzekļiem.

Ja citas personas rīcības vai bezdarbības rezultātā esat cietis zaudējumus, piemēram, zaudējis ienākumus, īpašumu vai pat cietis no personiska aizskārums, jums var būt tiesības iesniegt prasības pieteikumu par zaudējumu atlīdzību. Šāds prasības pieteikums tiek iesniegts civiltiesā un nav atkarīgs no tā, vai ir sākts kriminālprocess.

Kurā kriminālprocesa brīdī man jāiesniedz pieteikums?

Kaitējuma atlīdzināšanas prasības ir pilnībā nesaistītas ar kriminālprocesu. Tomēr apsūdzības faktu var izmantot kā pierādījumu prasībā attiecībā uz kaitējumu, ko izdarījis noziedzīgā nodarījuma izdarītājs vai kurā tas tiek apsūdzēts. Tāpēc dažkārt ir ieteicams pagaidīt, līdz kriminālprocess ir pabeigts, pirms tiek iesniegts prasības pieteikums par kaitējuma atlīdzināšanu.

Kādu summu es varu prasīt un kā man tas jānorāda (jānorāda kopējais apmērs un/vai jānorāda atsevišķie zaudējumi, zaudētie ienākumi un procenti)?

Civilprasības gadījumā ir dažādas zaudējumu atlīdzības kategorijas atkarībā no radītajiem zaudējumiem, kaitējuma vai miesas bojājumiem, taču galvenokārt var pieprasīt atlīdzināt naudas vai ienākumu zaudējumu, mantisku kaitējumu un līdzīgu kaitējumu vai (personiska aizskārums gadījumā) sāpes, ciešanas un labsajūtas zaudējumu. Zaudējumu atlīdzības mērķis ir panākt, lai jūs atgūtu tādu pašu stāvokli kā pirms incidenta. Dažādas zaudējumu kategorijas būtu jāprecizē.

Izmaksājot zaudējumu atlīdzināšanas kompensāciju civillietā, attiecīgi tiek samazināta kompensācija saskaņā ar noziedzīga nodarījuma rezultātā nodarīta kaitējuma atlīdzināšanas shēmu.

Vai šādiem pieprasījumiem ir īpaša veidlapa?

Jā, pieprasījumus Anglijā un Velsā var iesniegt, aizpildot pieprasījuma veidlapu N1. Plašāku informāciju skatīt tīmekļa lapā <https://www.gov.uk/make-court-claim-for-money>. Attiecībā uz pieprasījumiem Eiropā par naudas summu, kas ir mazāka par 5000 EUR, ir iespējams izmantot Eiropas procedūru maza apmēra prasībām vai Eiropas maksājuma rīkojumu. Skatīt arī tīmekļa lapu <https://www.gov.uk/recover-debt-from-elsewhere-in-european-union>.

Kādi pierādījumi man jāiesniedz, lai pamatotu savu prasījumu?

Civilprasība ir jāpierāda, ievērojot pietiekama pamata principu, tāpēc ir jāiesniedz pietiekami daudz pierādījumu par atbildētāja rīcību, kas izraisījusi zaudējumus, un pierādījumi par to, ka tieši tā ir izraisījusi zaudējumus. Ir jāpierāda arī zaudējumu apmērs, un tam nepieciešamie pierādījumi ir atkarīgi no tā, kas tiek pieprasīts, un parasti ietver kvītis, rēķinus, algas lapas un līdzīgus dokumentus attiecībā uz finansiāliem zaudējumiem un medicīniskas izziņas attiecībā uz personisku aizskārumu.

Vai saistībā ar manu pieprasījumu būs jāmaksā tiesas nodevas vai citas maksas?

Jā, nodevas ir, un tās ir atkarīgas no prasības vērtības. Plašāku informāciju skatīt tīmekļa lapā <https://formfinder.hmctsformfinder.justice.gov.uk/ex50-eng.pdf>

Vai pirms tiesvedības un/vai tās laikā varu saņemt juridisku palīdzību? Vai es varu saņemt šādu palīdzību, ja nedzīvoju valstī, kur notiek tiesvedība?

Juridiskā palīdzība civilīetās ir ļoti ierobežota un ir atkarīga no prasības būtības. Ir maz ticams, ka juridiskā palīdzība būs pieejama personai, kuras pastāvīgā dzīvesvieta nav Apvienotā Karaliste. Plašāku informāciju skatīt tīmekļa lapā <https://www.gov.uk/legal-aid/eligibility> Prasītājus civilīetās parasti pārstāv, pamatojoties uz vienošanos, ka prasītājam tiesāšanās izdevumi jāsedz tikai tad, ja prasība tiek apmierināta. <https://www.lawsociety.org.uk/support-services/advice/articles/new-model-conditional-fee-agreement/>

Kādos gadījumos krimināltiesā noraidītu vai atteiktos izskatīt manu prasību pret noziedzīgā nodarījuma izdarītāju?

Civilprasības vispār netiek izskatītas krimināltiesā. Lietas ir savstarpēji nesaistītas.

Vai es varu pārsūdzēt šādu lēmumu vai prasīt kompensāciju/atlīdzību kā citādi?

Lēmums par civilīetā pieņemta lēmuma pārsūdzēšanu ir atkarīgs no apstākļiem. Plašāku informāciju skatīt tīmekļa lapā <https://www.justice.gov.uk/courts/procedure-rules/civil/rules/part52>

Ja tiesa man piespriedusi zaudējumu atlīdzību, kā varu panākt, lai noziedzīgā nodarījuma izdarītājs spriedumu izpilda, un kāda palīdzība man ir šajā saistībā pieejama?

Saskaņā ar Anglijas un Velsas tiesību sistēmu izpildes metodes izvēle ir atkarīga tikai un vienīgi no kreditora, kas par tādu atzīts ar tiesas spriedumu. Civiltiesas piedāvā dažādas metodes, ar kurām kreditors var panākt sprieduma izpildi sev par labu. Šo metožu vidū ir mantas apķīlāšana, ienākumu apķīlāšana, parādu atmaksas rīkojumi trešām personām, iekasēšanas rīkojumi un pārdošanas rīkojumi. Plašāku informāciju skatīt tīmekļa lapā <https://www.gov.uk/make-court-claim-for-money/enforce-a-judgment>

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Dalībvalstis, kas ir atbildīgas par nacionālā satura lapu pārvaldību, atjaunina daļu šīs tīmekļa vietnes satura, ņemot vērā Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības. Ja vietnē ir saturs, kurā vēl nav atspoguļota Apvienotās Karalistes izstāšanās, tas ir bez nolūka un tiks labots.

Lapa atjaunināta: 16/10/2019